

RASÛLÛLLAH'A SALÂT Ü SELÂMI ÇOK EYLEMEK*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecmaîn...

l'lemû eyyühe'l-ihvân... Inne efdale'l-kitâbi kitâbu'llâh... Ve enne efdale'l-hedyi hedyü muhammedin salla'llâhu aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin fi'n-nâr... Ve bi's-senedi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

إِذَا جَلَسَ الْقَاضِي فِي مَجْلِسِهِ هَبَطَ عَلَيْهِ

مَلَكَانِ يُسَدِّدَانِهِ وَيُوفِّقَانِهِ وَيُرْشِدَانِهِ

مَا لَمْ يَجْرُ فَإِذَا جَارَ عَرَجًا وَتَرَكَاهُ

(ق. خط. عن ابن عباس)

RE. 41/5 (*Izâ celese'l-kâdî fî meclisihî, hebata aleyhi melekâni yuseddidânihî, ve yüveffikânihî, ve yürşidânihî, mâ lem yecür; feizâ câre aracen, ve terekâhu.*)

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

Beraber bir salevât-ı şerife okuyalım:

“—Allâhümme sallî alâââ... Seyyidinâââ... Muhammedinin- nebiyyi'l-ümmiyyi ve alâ... Âlihîîî, ve sahbihîîî, ve sellim.” (3 defa)

Cenâb-ı Feyyâz-ı Mutlak Hazretleri, iki cihanın serveri, sevgili Peygamberimizin şefaatine cümlemizi nâil eylesin...

a. Peygamber SAS 'in Medine'ye Hicreti

Dersimize Cenâb-ı Peygamber SAS'in bir menâkıbı ile başlayalım.

Malum ya Cenâb-ı Peygamber SAS, peygamber olduktan ve insanları İslâm'a davet ettikten sonra dinsizler Cenâb-ı Peygamber'e karşı cephe aldılar, İslâm olanlara karşı cephe aldılar. İslâmlara bir şey satmamak; yiyecek içecek giyecekten bir şey satmamak üzere ittifak ettiler. Müslümanlar çok müzâyaka kaldı ve Habeşistan'a hicret etmek mecburiyetinde kaldılar. Hz. Ebû Bekr-i Sıddîk da [aralarında] olmak üzere yola çıktılar. Bir kısmı Habeşistan'a gitti Ebû Bekr-i Sıddîk Hazretleri geri döndürüldü.

Nihayet, Peygamber SAS'in katline ittifak ettiler; “Başka çare bulamadık, bunu katletmekten, yok etmekten başka çaremiz yok.” diyerekten. Bu ittifak üzere bir gece vakti hâne-i saadeti muhasaraya aldılar. Her kabilenin insanlarından müteşekkil bir cânî grubu hâne-i saadeti muhasara

ettiler. Tabii Cebrâil AS vasıtasıyla bu olay Cenâb-ı Peygamber'e haber verildi. Cenâb-ı Peygamber hâne-i saadetinden onların gözleri önünde çıktı da göremediler. Gözleri önünde çıktı, göremediler. Allah-u Teâlâ hıfz u himâye edince bir şey olmaz.

Ebû Bekr-i Sıddîk ile beraber çıktılar, işte mağaraya kadar gittiler. Mağarada geçirmiş oldukları hayatı anlatmak uzun... Mağaradan sonra Medine-i Münevvere yoluna yöneldiler. Bu iz takipçileri Cenâb-ı Peygamber'i arama yoluna çıktılar. Çünkü, "Kim bulup getirirse şöyle mükafat vereceğiz." diyerekten büyük bahşişler vaad ettiler.

O cânîlerden birisi Rasûlüllah'ı bir yerde yakaladı fakat Cenâb-ı Peygamber'in bir duasıyla yer onu zabt etti. Yer onu zabt etti yürüyemez hale geldi, atıyla beraber oraya çakıldı. Anladı işi, tevbe etti, dedi;

"—Yâ Rasûlallah! Benden sana zarar gelmeyecek, müsaade et!"

Birincisinde sözünden döndü. Fakat ikinci defasında sözünde sebat ederek müslüman olarak geri döndü.

Bu esnada tabii Cenâb-ı Peygamber SAS ve Ebû Bekir RA günlerce de aç kalıyorlar. Sıkıntı halinde, yolda bir kadının çadırına uğradılar, koyuncu bir kadın. Kocasını koyunları almış götürmüş, kadın da çadırında, bir hasta koyuna bekçilik yapıyor.

Efendimiz SAS geldiler, kadına dediler ki:

“–Bize yiyecek bir şeyin yok mu, verecek bir şeyin?”

“–Hiçbir şeyim yok.” dedi.

Cenâb-ı Peygamber sakat koyunu gördü;

“–İşte bak bu koyun var burada ya!” dedi.

“–Bu hasta, süt de vermez. Onun için bunu sürüye götürmediler.” dedi.

“–Müsaade edersen ben onu sağayım!” dedi.

“–Sen bilirsin ama o hasta zaten sütü yok.” dedi.

“–Sen müsaade et!” dedi, Efendimiz bir de kap istedi, koca bir kap, şar şar şar şar, memelerinden süt akıyor dere gibi. Kap doldu. Resûl-ü Ekrem’in yanındakilerle beraber bu sütü içtiler.

Dediler ki:

“–Bir kap daha getir de sağalım da size bırakalım siz kullanın.”

“–Peki...” dedi kadın. Kadının kabına da doldurdu.

“–Bir koyun ne kadar süt verir?”

En kuvvetlisi yarım okka vermez bana kalsa, o da bir kişiye yetmez bile. Onlara hem yetti; “Bu artanı da efendinle, çocuklarıyla beraber içersin.” diye onlara bıraktı.

Akşam üzeri efendisi geldi, baktı ki evde süt var;

“–Bu süt nereden geldi?” dedi.

“—Bugün öyle bir zât geldi ki buraya, ömrümde hiç onun gibi güzel bir adam görmedim.” dedi.

Efendimizi ashâb-ı kirâm vasıflandırırken her birisi bir şeye benzetiyor; kimisi aya, kimisi güneşe, kimisi kılıcın parıltısına...

“—Bir de ay gibi yüzü vardı, pırıl pırıl...”

Düşündü, adam da âşık oldu tabii.

“—E gidelim öyleyse... Nereye gitti o zât?”
Medine’ye doğru gitti.

Arkalarından bunlar da Medine’ye yollandılar ve Efendimiz’i Kuba’da bularak İslâmiyet’le müşerref oldular. Allah şefaatlerine nail eylesin...

Peygamber SAS’in hayatını iyi okumak lazım. O Mekke-i Mükerreme’deki 13 senelik bir hayat var ki, hep zorluk içerisinde, sıkıntı içinde, meşakkat içinde geçmiş. Cenâb-ı Peygamber bunların hepsini sabırla yenmiştir. Düşmanların yaptıkları envai çeşit ezalar, cefalar, akla hayale sığmayan şeyler... Ama Cenâb-ı Peygamber onların hepsini sabırla yendi.

Hz. Ömer Efendimiz’in de nasıl imanla müşerref olduğunu pekâla bilirsiniz.

Onun için şimdi bu ay Mevlid ayıdır, Mevlid ayı olmak münasebetiyle Cenâb-ı Peygamber’e salât ü selâmı çok getirmek mecburiyetindeyiz.

Onun için Halepli Şeyh İsa denilen bir zât bana bir kitap göndermiş, üç parmak kalınlığına yakın. O kitabın içerisinde Allah’ı zikretmenin

farz olduğunu, farz-ı ayın olduğuna hükmetmiş. Farz mâlum iki kısım: Farz-ı ayın ve farz-ı kifâye... Bu farz-ı ayın olduğuna hükmetmiş.

Çünkü insanlarda matlup olan kemaldır. Kemali olmayan insanların hayatları zarardan ibarettir, yani beşeriyete zarardır. Ne kadar bilgisi olursa olsun, ne kadar hüneri olursa olsun; onun hünerleri, bilgileri onu insan edemez. İnsanı insan eden Allah'tır. Allahu Celle ve A'lâ'nın emirlerine imtisal etmedikçe, insanın insan olmaya imkânı yoktur.

Karşımızda bir şeytan var, bir de nefis var, bir de bizde şehvet denilen kuvvet var. Bir de insanlar içerisinde münafıklarla düşmanlar var. Beş tane düşmanın karşısında insan kendisini kurtarsın da kâmil bir insan olsun!.. Kolay bir şey değildir bu, ancak Cenâb-ı Hakk'ın desteği ve yardımıyla olur. O desteklemedikçe, yardım etmedikçe insan kendi bilgisiyle, kendi kuvvetiyle, kendi gücüyle kemâle ulaşması nâdirattandır. Onun için dinî kitaplarımızda:

النَّادِرُ كَالْمَعْدُومِ .

(*En-nâdiru ke'l-ma'dûm*) derler, “Nâdir, yok gibidir.”

Meselâ, böyle bir kâmil insan zuhur etmiş? Bu bir tane zuhur etmiş canım, bizim hepimizin kâmil olması lazım gelirken bir tane çıkmış, onunla ne övüneceğiz!

Meselâ, İslam büyükleri de var, kâmil insanlar ama hani bugün onları nerede bulacağız?

Onun için Cenâb-ı Peygamber'e içten gelen bir aşk ile çok salât ü selâm etmemiz lazım! Eğer o gelmeseydi biz bugün kimimiz ateşe, kimimiz taşa, kimimiz puta tapardık. Kimimiz de hiç Allah bilmez bir kul olur giderdik. Bugünkü gözümüzün önünde olan beşeriyet gibi... Allah muhafaza etsin...

b. Adaletli Hâkime Melekler Yardım Eder

Beyhakî ve Hatîb-i Bağdâdî, Abdullah ibn-i Abbas RA'dan rivayet etmişler. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹

إِذَا جَلَسَ الْقَاضِي فِي مَجْلِسِهِ هَبَطَ عَلَيْهِ
مَلَكَانِ يُسَدِّدَانِهِ وَيُوقِّقَانِهِ وَيُرْشِدَانِهِ،
مَا لَمْ يَجْرُ فَإِذَا جَارَ عَرَجًا وَتَرَكَاهُ

(ق. خط . عن ابن عباس)

RE. 41/5 (*İzâ celese'l-kâdî fî meclisihî, hebata aleyhi melekâni yuseddidânihî, ve yüveffikânihî, ve yürşidânihî, mâ lem yecür; feizâ câre aracen, ve terekâhu.*)

(*İzâ celese'l-kâdî fî meclisihî*) “Kadı efendi, hâkim efendi makamın a oturduğu zaman, mahkemedeki yerini aldığı zaman; (*hebata*

¹ Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.88, no:19953; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.VIII, s.176, no:4294; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.VI, s.99, no:15015; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.III, s.41, no:1755.

aleyhi melekâni) adalet yapacağı o mahalle gökten iki tane melek iner. (*Yüseddidânihî*) Onu doğrulturlar. (*Ve yüveffikânihî*) Onu doğru yola uydurmaya çalışırlar. (*Ve yürşidânihî*) Ona gerçeği göstermeye çalışırlar; (*mâ lem yecür*) haksızlık etmediği, zulmetmediği müddetçe...”

(*İzâ câre aracâ*) “Eğer cevr ederse, zulmederse, melekler tekrar göğe çekilir giderler. (*Ve terekâhu*) O hâkimi kendi haline bırakırlar.” O zaman şeytan gelir. Şeytan ona artık şeytânî bir hüküm verdirir. Artık o hâkim hakkı bulamaz. Çünkü yardımdan mahrum kalmıştır.

c. Ölen Kimseye Telkinin Nasıl Yapılacağı

Deylemî, Enes ibn-i Mâlik RA’dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²

إِذَا جَلَسَ أَحَدُكُمْ عِنْدَ مُحْتَضِرٍ فَلَا يُلِحُّ
عَلَيْهِ بِالشَّهَادَةِ فَإِنَّهُ يَقُولُهَا بِلِسَانِهِ
أَوْ يَوْمِي بِيَدِهِ أَوْ بِطَرَفِهِ أَوْ بِقَلْبِهِ

(الديلمى عن أنس)

RE. 41/6 (*İzâ celese ehadüküm inde muhtadarin, felâ yulihha aleyhi bi’ş-şehâdeti; feinnehû yekülühâ bi-lisânihî, ev yûmî bi-yedihî, ev bi-tarafihî, ev bi-kalbihî.*)

² Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.298, no:1176; Enes ibn-i Mâlik RA’dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.562, no:42177; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.III, s.40, no:1752.

(*İzâ celese ehadüküm inde muhtadarın*) “Sizden biriniz ölmek üzere olan bir kimsenin yanında oturduğunuz zaman...”

Vefatı yakın olan, yani can çekişmekte olan, can hulkuma dayanmış olan, vefat etmek üzere olan kimseye muhtazar derler.

(*Felâ yulihha aleyhi bi’ş-şehâdeti*) “Ölmekte olan bir insanın başına toplanıp da, ‘*Lâ ilâhe illa’llah*’ demesi için onu zorlamayın!”

Kim son nefeste bu kelimeyi söylerse, cennetlik olur. Onun için siz onun başında, “*Lâ ilâhe illa’llah... Lâ ilâhe illa’llah... Lâ ilâhe illa’llah...*” diye açıkça zikrederseniz, o duyar bunu.

(*Feinnehû yekülühâ bi-lisânihî, ev yûmî bi-yedihî, ev bi-tarafihî, ev bi-kalbihî*) “Onu duyduğu halde, hastanın artık söylemeye gücü de yetmiyordur ama parmağıyla, gözüyle, gönlüyle ‘Evet ben de sizin gibi şahadet ediyorum.’ demesi kâfidir.”

Diliyle muhakkak söylemesine lüzum yok. Onun için onu zorlamayınız çünkü o sırada, “Onu diyemem!” diye acısından dolayı ağzından çirkin bir laf da çıkma ihtimali var, siz yalnız yanında şahadet getirin!

Onun için, Allah cümlemize hüsn-ü hâtimeler nasib etsin.

Çocuk büyüp de konuşmaya başladığı zaman, ona ilk öğreteceğiniz kelime “*Lâ ilâhe illa’llah, Muhammedün rasûlü’llah*” olsun! Son kelimesi de yine “*Lâ ilâhe illa’llah, Muhammedün rasûlü’llah*” oldu muydu, bu paçayı kurtarmış ve cennete girmiştir.

Onun için bizim *Kelime-i Tevhid*'imizin, *Lâ ilâhe illa'llah* kelimesinin ağırlığını ve kıymetini tartacak bir ölçü yoktur. Dünya, koca dünya gökyüzündeki ecrâm ile beraber terazinin bir gözüne konsa, bizim "*Lâ ilâhe illa'llah, Muhammedün rasûlü'llah!*" ona ağır gelir. O kadar büyük bir *Kelime-i Tevhid*! Onu sen ufak bir şey zannetme!

Onun için her müslüman hiç olmazsa her gün —Cenâb-ı Peygamber'in sözüdür, tavsiyesidir— 100 kere "*Lâ ilâhe illa'llah*" desin, imanını tazelesin. Çünkü esvaplar nasıl eskiyorsa, iman da böyle eskiyor. İmanların tazelenmesi onların tekrarıyla olur.

Binaen aleyh, günde 100 kere "*Lâ ilâhe illa'llah*" diyen bir bahtiyar ile bunları demeyen bir olur mu?

Bir de onun yanında, yüz kere Cenâb-ı Peygamber'e salevat okuyun:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ

كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ

وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ

(*Allâhümme salli alâ muhammedin ve alâ âli muhammedin kemâ sallayte alâ ibrâhîme ve alâ âli ibrâhîme inneke hamîdün mecid*)

[Allahım, Muhammed AS'a ve Muhammed AS'ın âline rahmet eyle, şerefini yücelt; İbrâhim AS'a ve İbrâhim AS'ın âline rahmet ettiğin gibi.

Şüphesiz övülmeye lâayık yalnız sensin, şan ve şeref sahibi de sensin.]

اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ

كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ

وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ

(Allâhümme bârik alâ muhammedin ve alâ âli muhammedin kemâ bârekte alâ ibrâhîme ve alâ âli ibrâhîme inneke hamîdün mecid) diyerek.

[Allah'ım! Muhammed'e ve Muhammed'in âline hayır ve bereket ver. İbrahim'e ve İbrahim'in âline verdiğin gibi. Şüphesiz övülmeye lâayık yalnız sensin, şan ve şeref sahibi de sensin.]

Bu salevatların en efdalidir. Aşağı yukarı 12 bin tane salevat vardır, o 12 bin salevatın içerisinde çok güzel salât ü selâmlar vardır. Bu bizim yazdığımız dua kitabın içerisinde iki salevat vardır ki bunu bir okuyan 30 bin defa okumuş sevabını alır, diğerk birisini okuyan 100 bin defa okumuş sevabını alır. Ama bu tahiyatta okuduğumuz salevatın sevabına yine erişemezler.

Niçin? En efdalı o olduğu için... Cenâb-ı Peygamber de tahiyatta onu okumamızı bize tavsiye etmiş. Onun için el-hamdü lillah beş vakit namazımızda okuruz.

Binâen aleyh Rahmetli Hocamız bize demişti ki bunun ikisini 100 defa okumak suretiyle, günde 100 defa okuyabilirsiniz ne büyük bahtiyarlık!

Bundan dolayı gerek salât ü selâm kitaplarında, gerek hadis kitaplarında Cenâb-ı Peygamber'e salât ü selâm getirmenin fadâili hakkında birçok sözler vardır. O sözlerden bir tanesidir ki Hz. Ömer RA demiş ki;

“—Yâ Rasûlallah! Sana ne kadar salât ü selâm etsem olur; 100, 500, 1000?”

Yapanlar çok olmuş.

“—Yâ Ömer! Bütün vakitlerini bana salât ü selâmla geçersen, işte o zaman daha iyi olur. Tüm vakitlerinde bana salât ü selâm getir.”

Salât ü selâmın fadâili çok. Şu kadar ki, birimiz birimize bir ikram ediyoruz, bir şeker getiriyoruz, bir hediye getiriyoruz, bir elma armut getiriyoruz, bir şey veriyoruz. Buna karşı, o alan adam sevinir mi sevinmez mi, teşekkür eder mi etmez mi?

Bugün reisicumhur da olsa, bakan da olsa ona münasip bir hediye verildiği vakitte, o da getirene karşı bir teşekkür etmeye insanlık bakımından mecburdur. İnsanlık bakımından teşekkür edecek ve ona bir mukabele yapacak. Tenbih öyle:

“—Hediye aldığınız vakitte o hediye sahibine, mümkünse daha âlâsını veriniz.”

Cenâb-ı Peygamber'e biz buradan bu hediyeleri gönderiyoruz da, Cenâb-ı Peygamber bunu mukabelesiz bırakır mı? Bir sıradan insan bunu bırakmıyor da, Cenâb-ı Peygamber ümmetinden bu salât ü selâmları alsın da bunu boş bıraksın hiç olur mu? O da ne güzel dualar edecek bizim için;

“—Yâ Rabbi! Kuluna tevfikini refik eyle, hidayetini artır, şöyle et böyle et. Dünyada ahirette zarar, sıkıntı zahmet çektirtme!” diyerekten dua eder.

Onun için salât ü selâm getirenler kat’iyyen fakirlik yüzünü görmezler, hiçbir sıkıntı da görmezler. Allah cümlemize bu Cenâb-ı Peygamber’e candan bağlılığını göstermek nasib etsin...

“—Cenâb-ı Peygamber’e nasıl göstereceğiz bağlılığımızı? Yâ Rasûlallah, sen benim peygamberimsin anladım, var mı bana bir emrin?”

Bak, o zamanki ümmet canlarını vermişler;³

فِدَاكَ أَبِي وَ أُمِّي يَا رَسُولَ اللَّهِ!

(*Fidâke ebî ve ümmî yâ rasûla’llâh!*) “Anam babam sana fedâ olsun ey Allah’ın Rasûlü!” demişler, harpte Cenâb-ı Rasûlün önlerine geçmişler. İşte bu kadar şühedâ var.

Hz. Hâlid-i Bağdâdî’nin bir salevat kitabı var; şühedâ-i Bedir ve Uhud’daki şehidlerin adlarını yazarakten Cenâb-ı Peygamber’e bir salât ü selâm tertip etmiştir, çok hoştur. Hem sahabi öğreniliyor hem de Cenâb-ı Peygamberimiz’e karşı salât ü selâm getirmiş oluyoruz.

Onun için, onun iltifatına mazhar olmak isteyen ona çok salât ü selâm getirsin. Allah cümlemize tekrarlarını nasib etsin, size de, gitmeyenler varsa onlara da nasib etsin....

Cenâb-ı Peygamber'in huzurunda durulup da ona gösterilen tâzim dünyada hiç kimseye nasib olmamıştır. İşte dünyada birçok krallar var, reisicumhurlar var, şunlar var bunlar var ama hepsi boş, merasime bağlı. Ama Cenâb-ı Peygamber'in huzurundaki bu göz yaşları döküp bağırarak; "Lebbeyk yâ Rasûlallah! Şefaât yâ Rasûlallah!" diyenlerin gözyaşlarının hiç birisini başka yerde bulmak mümkün değil. Allah cümlemize tekrar tekrar ziyaretler nasib etsin...

Şunu da tekrar etmek isterim ki, bizim babamız hayatta olsa; mesela Erzurumluyuz, babamız Erzurum'da... Biz de burada okuyoruz yahut iş yapıyoruz. Hiç olmazsa senede bir kere babasını ziyaret etmek evlâdın üzerine borç olmaz mı? Vakti de var evlâdın...

³ Buhârî, *Sahîh*, c.IV, s.1541, no:3968; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.184, no:2836; Ebû Mûsâ el-Eş'arî RA'dan.

Müslim, *Sahîh*, c.II, s.686, no:990; Neseî, *Sünen*, c.V, s.10, no:2440; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.152, no:21389; İbn-i Ebî Şeybe, *Musanef*, c.VII, s. 85, no:34386; Tirmizî, *Sünen*, c.III, s.12, no:617; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.27, no:19597; Ebû Zer RA'dan.

Neseî, *Sünen*, c.VI, s.185, no:3496; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.335, no:8407; Abdü'r-Rezzak, *Musanef*, c.VII, s.158, no:12611 ve 12612; Ebû Hüreyre RA'dan.

Neseî, *Sünen*, c.IV, s.49, no:1932; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.186, no:12961; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VII, s.260; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.]

Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.I, s.421, no:556; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.281; Hz. Ali RA'dan.

Şimdi tayyareler de var; bir saatte gidersin, bir saatte gelersin. Bunu yapmazsa bir evlat; “Hâ bizim evladın demek ki bize karşı hiç şefkati yokmuş. Bak bu bayram geldi de bir kere gelip ne elimizi öptü, ne bir hediyesini görüyoruz, Böyle evlat olacağına olmasın!” diyen de olur içinde.

Onun için, bir kimse Cenâb-ı Peygamber’e ümmet olur da onu görmek istemezse, olur mu? Ama gücü yetmez başka... Gücü yetmeyenler de bol bol salât ü selâm getirirler. Bu Cuma günleri de mü’minlerin haccıdır. Cenâb-ı Hakk’ın bize ne kadar lütufları var. Herkes hacca gidemiyor ama Cuma’ya erken gelip de o vazifesini yapan, hac sevabını alıyor.

Binâen aleyh, Cuma’ya gelinceye kadar tırnak kesilmez, saç kesilmez, hacdaki ihramlı gibidir. Buna öyle riayet eder, ancak cumasından sonra tırnağını keser, saçını tıraş ettirebilir. Allah Cumamızın da kıymetini bilmeyi cümlemize nasib etsin...

Cuma büyük bir ibadettir, 32 tane fadâili vardır. Kadir gecesinden de efdaldır. İmam-ı Hanbelî ona kâildir. Çünkü Kadir gecesi mechul, bilmeyiz ki! Ramazan’ın 27’sinde diyerekten ihtimal ile söylüyoruz. Bazısı 21’ndedir diyor, bazısı şundadır diyor, 29’undadır diyor. Biz 27’yi bellemişiz, ulemamızın ittifakı var, şu delille bu delille diyerekten onu biliyoruz ama mechuldür. Binâen aleyh senenin her gününü kadir bilmek lâzım!

Allah'ın velîlerini de bilmeyiz, meçhuldür, Allah'ın velileri de meçhuldür, hangi kimse velîdir bilmeyiz. Belki o kimse velî olabilir diye herkese velî gözüyle bakarız.

Cuma'nın içinde de bir saat var, bu saat de saklı. Bu saatte yapılan dua geri çevrilmiyor ama saklı. Niçin? Kul Cuma'nın her saatinde uyanık olsun, Allah'a yalvarsın ki bu saate isabet edebilsin diye.

d. Kadının Namazı Nasıl Kılacağı

Cenâb-ı Peygamber kadının namaz kılışını tarif ediyor.

İbn-i Adiy ve Beyhakî, Abdullah ibn-i Ömer RA'dan rivayet etmişler. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁴

إِذَا جَلَسَتِ الْمَرْأَةُ فِي الصَّلَاةِ وَضَعَتْ فَخِذَهَا
عَلَى فَخِذِهَا الْأُخْرَى فَإِذَا سَجَدَتْ أَلْصَقَتْ
بَطْنَهَا عَلَى فَخِذِهَا مَا يَكُونُ لَهَا فَإِنَّ اللَّهَ
يَنْظُرُ إِلَيْهَا يَقُولُ يَا مَلَائِكَتِي
أَشْهَدُكُمْ أَنِّي قَدْ غَفَرْتُ لَهَا

(عد. ق. وضعفه عن ابن عمر)

⁴ Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.222, no:3014; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd- Duafâ*, c.II, s.214; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.549, no:20203; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.III, s.43, no:1759.

RE. 41/7 (*İzâ celeseti'l-mer'atü fi's-salâti vadaat fahizehâ alâ fahizehe'l-uhrâ; feizâ secedet elsakat batnahâ alâ fahizehâ mâ yekûnü lehâ, feinna'llâhe teâlâ yenzuru ileyhâ, yekûlü: Yâ melâiketî üşhidiküm, ennî kad gafartü lehâ.*)

(*İzâ celeseti'l-mer'atü fi's-salâti vadaat fahizehâ alâ fahizehe'l- uhrâ*) “Kadın namaza oturduğu zaman, uyluğunu öteki uyluğunun üzerine koyar, öyle oturur.”

Kadının oturuşu, ayakları sağ yanından çıkararak oturuyor, uyluğunu –uyluk, insanın dizinden yukarı kısmıdır– ötekisinin üzerine koyarak otursun. (*Feizâ secedet elsakat batnahâ alâ fahizehâ mâ yekûnü lehâ*) Secde ettiği zaman da karnını uyluğuna yaklaştırırın.”

Biz böyle kollarımızı açarız, karnımızı da kaldırırız yerden uzak, bacaklarımızdan da uzak kollarımıza dayanarak öyle namaz kılarız. Kadın ise kollarını yapıştırır, karnını da bacaklarına yapıştırır açmaz. O da onun tesettüre riayetinin bir alâmeti oluyor.

(*Feinna'llâhe teâlâ yenzuru ileyhâ, yekûlü*) Allah-u Teâlâ Hazretleri ona nazar eder ve meleklerine buyurur ki: (*Yâ melâiketî üşhidiküm*) *Ey meleklerim, şahit olun ki, (ennî kad gafartü lehâ) ben bu kadın kulumu bağışladım.*”

“–Niçin?”

“–Bana karşı bir ibadet yaptı.”

Bize de öyle ama, burada kadın ibadet ederken tesettüre daha ziyade mecbur olduğundan, böyle büzülerek kılıyor namazını. Büzülerek, kendisini örterek yani kendisini kapayarak kılıyor. Ondan dolayı mağfiret-i ilahiyeye mazhar oluşuna melekleri şahit kılıyor Cenâb-ı Hak.

e. İlim Meclisinde Yakın Oturun!

Ebû Nuaym ve Deylemî, Ebû Hüreyre RA'dan rivayet etmişler.

Buyuruyor ki Peygamber SAS Efendimiz:⁵

إِذَا جَلَسْتُمْ إِلَى الْمُعَلِّمِ أَوْ جَلَسْتُمْ فِي
مَجَالِسِ الْعِلْمِ فَادْنُوا وَلِيَجْلِسْ
بَعْضُكُمْ خَلْفَ بَعْضٍ وَلَا تَجْلِسُوا
مُتَفَرِّقِينَ كَمَا جَلَسَ أَهْلُ الْجَاهِلِيَّةِ

(أبو نعيم في آداب العالم والمتعلم، والديلمى عن أبي هريرة)

RE. 41/8 (*İzâ celestüm ile'l-muallimi, ev fî mecâlisi'l-ilmî, fednû ve'l-yeclis ba'duküm halfe ba'dın, ve lâ teclüsû müteferrikîne, kemâ celese ehlü'l-câhiliyye.*)

⁵ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.271, no:1053; Ebü'ş-Şeyh, *Tabakâtü'l- Muhaddisîn*, c.II, s.394, no:646; Ebû Hüreyre RA'dan.

Câmiü'l-Ehâdîs, c.II, s.394, no:646.

(*Izâ celestüm ile'l-muallimi*) “Size bir şey öğreten bir muallimin, bir öğreticinin huzurunda oturduğunuz zaman; (*ev fî mecâlisi'l-ilmî*) veyahut ilim meclisinde oturduğunuz zaman...”

Burası da bir ilim meclisi, hadis okuyoruz, dinden, imandan bahis konuşuluyor.

(*Fednû*) “Konuşana mümkün olduğu kadar yakın gelin, yaklaşın! (*Ve'l-yeclis ba'duküm halfe ba'dın*) Sizin her biriniz birbirinin arkasında hemen otursun. Sıkışık, peş peşe, konuşana yakın oturun! (*Ve lâ teclusû müteferrikîn*) Grup grup, uzak uzak, parça parça, dağınık dağınık, mesafeli mesafeli oturmayın! (*Kemâ celese ehlü'l-câhiliyyeti*) Çünkü müşrikler cahiliye devrinde öyle dağınık dağınık otururlardı.”

Ders dinleyeceksiniz, bir hoca efendinin karşısında oturdunuz; gerek vaaz meclisi, gerek ders meclisi veya ilim meclislerinde oturduğunuz zaman toplu oturun. Biriniz burada diğeri orada, o orada, dağınık olmayın. Ayrı ayrı oturmayın!

Biliyorsunuz ki eskiden babalarımızdan, dedelerimizden gördüğümüz, evlerimizde herkes minderlerin üzerine yan yana, sıkışa sıkışa otururdu. Gelen olursa, o da aramıza sıkışırdı.

Bugün koltukları tertip etmişler, bu o koltukta, o o koltukta, bir odaya 10 kişi 20 kişi girecekse, beş kişiyle dolar orası. Ötekilerine gelseler de yerde ayrı ayrı oturmak mecburiyetindedirler, temas kesik.

İnsanların birbiriyle temasının mükafatı büyük. Namaz kılarken ayakta dikiliyoruz ya, o dikildiğimiz vakitte birbirimize yanaşmak mecburiyetindeyiz. Bu yanaşmanın faydaları çok da onun için;

“—Sıkışın, arada boşluk bırakmayın! Araya şeytanın girmesine meydan vermeyin!” deniliyor.

Bu sıkışıklıkla Cenâb-ı Hakk'ın rahmeti imamın üzerine iner, imamdanda imanın arkasındaki cemaate dağılır. Aradaki boşluk, bu nasıl ki tel koştuğu vakitte cereyan kesiliyorsa, aradaki boşluk da gelen feyzin akmasına mâni olur.

Beyazıt Camii'nde bir vaaz dinledim, belki 60 sene evvel; bugün gibi hatırımda ve kulağımdadır aynı ders. Hoca efendi diyordu ki:

Verem hastalığına tutulmuş birçok hastaları safların arasına sokmak suretiyle, hatta felce uğramış hastaları saf arasına sıkıştırmak suretiyle az zamanda tedavi ettiğini söylüyordu.

Sebebi? Bu gelen feyzi ilahiyle insanlardaki elektriği birbirlerine geçmek suretiyle onun vücudundaki bozukluğun düzelmesine sebep oluyor.

Bize de elektrik tedavileri yapıyorlar ya, bu elektrik tedavilerinin tam manasıyla saflar tatmin ediyor. Saflar ne kadar büyük, cemaat ne kadar çok olursa, elektrik tesiri öyle kuvvetli oluyor. Elektrik birbirlerimize geçiyor.

Onun için, safları sık tutacaksınız, arada boşluk bırakmayacaksınız ki, bu rahmeti ilahiye birbirimizden geçerekten içlerimizi düzeltir, dışlarımızı da düzeltir. İçimizin de düzelmesine dışlarımızın da düzelmesine yegâne sebep o namazdır.

O bakımdan, namazı kılmanın fazileti kadar kadar büyük bir fazilet yok. Her gün, günde beş vakit imdad-ı ilahîyeye mazhar oluyorsun. Ne demek bu yahu!

Bir abdest alırken günahlarımız dökülüyor, camiye girerken günahsız olarak giriyoruz. Namazı kıldıktan sonra günahsız olarak camiden çıkıyoruz. Aynı zamanda da Cenâb-ı Hakk'ın feyizlerine nail olunca, bu gönüllerimiz nurlanır.

Yalnız şu kadar var ki, bu gönüllerimiz nurdan ibarettir. Bu nur işte insanların zekasında, tedbirlerinde, işlerinde, her şeyinde ona yardımcı olur. Çünkü Allah-u Teâlâ insanı nurdan yaratmıştır, (*Yenzuru bi-nûri'llâh*) Allah'ın nuruyla nazar eder, o nazar ile hakikate doğru yürür. Bu nurdan mahrum olan insan karaya ak diye yürür. Karaya bu beyaz diyor, beyaza da kara diyor. Niçin? Bu nur yok kendisinde, hakikati göremiyor, kör bir adamın hakikati göremediği gibi.

İnsanın yalnız gözü kâfi değil. Göz maddeyi görür. Duvarın arkasını görebilir miyiz? Göremeyiz, çünkü imkânımız yok! Ama nur olunca, duvarın arkasını değil kâinatı da görür.

Yalnız şu kadar ki o gönlümüzdeki nur levhası, nur havzının beş tane kanalı var. Göz bir, burun iki, ağız üç, el dört, ayak beş... Bu beş azanın getirdikleri pislikler de gönle dökülür. Onun için gönlün etrafına, yani gönül kuyusunun etrafına bir çember yapacağız, ki dışardan gelen sular o gönle akmasın. Eğer bu çemberi yapamazsak dışarıdan yağmurlar vasıtasıyla, rüzgârlar fırtınalar vasıtasıyla akıntıların pis suları kuyuya dökülür.

İşte bu bizim gönlümüze dökülen bu gözden gelen bakışlar ki harama bakışlar... Harama bakışlar gönle irin indirir, cîfe indirir o güzel su berbat hale gelir. Kulak kötü şeyleri dinliyor, gönle iner, gönül bozulur. Lokma haram gidiyor, gönül bozulur, o nurlar gider. El fena iş yapar, gönle gider, gönül bozulur. Ayak fena yere gider, onun da akıntısı gönlü bozar, bu güzel nur ortadan kaybolur gider. Onun mes'ulü o zaman onun sahibi olur.

Onun için bunları men etmek için Cenâb-ı Hak diyor ki;

قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ
وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ

(النور: ٣٠)

(Kul li'l-mü'minîne yeğuddù min ebsârihim ve yahfezû furûcehüm) “Ey Rasûlüm mü'minlere söyle gözlerini kapatsınlar, namuslarını muhafaza etsinler, nâ-mahreme bakmasınlar.” (Nur, 24/30)

“—Gözlerinizi kapayın da kadınlara bakmayın!” diyor.

Yalnız kadınlara değil, haram olan şeylerin hiç birisine bakmayın! Hatta o dükkânların camekanları var, süslemiş bir şeyler koymuş, onlara bile bakmayın. Hatta gayet mükemmel evler yapılmış, boyalanmış, pırıl pırıl ötüyor kuşlar, onlara da bakmayın çünkü onlardaki şey senin gönlüne işleyecek, “Ah benimde böyle bir evim olsaydı, böyle bir saltanatın sahibi olsaydım!” diye özeneceksin bu da kâfi sana, buna da bakma.

Kulağınla kötü şeylerin hiç birisini dinleme. Ağzından kötü söz çıkmasın ve katiyen haram lokmayı ağzından aşağı indirme. Çünkü bu senin nur olan gönlün mülevves bir hale gelecek, ne yazık!

İnsan evini boyatır da o boyanan evine birisi ufacık bir leke sürse üzülür, “Vah vah kimin çocuğu geldi de bunu yaptı? diyerekten darılır. “—Ne oldu yahu, işte bir boya daha vurursun üzerine?” E senin gönlün ondan da mı aşağı?

Binâen aleyh, gönlün muhafazası her şeyin muhafazasından daha güçtür. Onun için Allah’a çok yalvaralım da bu gönlümüzü, nur olaraktan ahirete kadar muhafaza edip öyle göçmek Cenâb-ı Hak cümlemize nasib etsin...

İşte tevhid ile ölebilmek budur. İslâm yolunda yaşayabilmedikçe olmaz bu iş... Onun için, en önce bizi birbirimizden ayırmak için koltukları icat etmişler ki, birbirle- rimize temas etmeyelim, huylarımız birbirine geçmesin.

Oturduk evde, bir güzel hoca efendimiz var, bize nasihat ediyor, güzel şeyler söylüyor; ama herkes ayrı ayrı koltukta, hiçbir faydası olmaz. Birbirimize temas ediyor olsak, hepimize bu nur dolaşır, gönlümüz de ma'mur olurdu. Gözlerimiz de yaşlı olarak bir daha şu meclise gitsek de, şu hoca efendiden bir daha dinlesek diye insan öyle can atardı. Binâen aleyh, gâvurlar bunu bildiği için, evlere koltukları sokmuşlar, birbirimizden ayırmışlar bizi.

f. Kıyamet Günü Her Zalim İçin Bayrak Dikilmesi

Buhârî ve Müslim, Abdullah ibn-i Ömer RA'dan rivayet etmişler. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁶

إِذَا جَمَعَ اللَّهُ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ يُرْفَعُ لِكُلِّ غَادِرٍ لِوَاءٌ فَقِيلَ
هَذِهِ غَدْرَةُ فُلَانٍ بِنِ فُلَانٍ

(خ.م. عن ابن عمر)

RE. 41/9 (*İzâ cemea'llàhu'l-evvelîne ve'l-âhirîne yevme'l- kıyâmeti, yurfau li-küllî gâdirin livâun, fekîle: Hâzihî gudretü fülân ibni fülân.*)

⁶ Müslim, *Sahîh*, c.IX, s.156, no:3265; Abd ibn-i Humejd, *Müsned*, c.I, s.244, no:754; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.517, no:7682; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.III, s.49, no:1767.

(*İzâ ceme'llâhu'l-evvelîne ve'l-âhirîne yevme'l-kıyâmeti*) “Allah kıyamet gününde evvelki insanları, sonraki insanları, hepsini mahşer yerinde topladığı zaman... (*Yurfau li-küllü gâdirin livâun*) Her cevr ü cefâ yapmış, zulüm yapmış insan için bir bayrak dikilir. (*Fekîle: Hâzihî gudretü fülân ibni fülân*) ‘Bu falan oğlu filanca adamın yaptığı zulmün bayrağıdır.’ denilir.”

Mü'minlerin en büyük şânı ahirete inançtır. Bugün herkes Allah'ı biliyor, “Allah var.” diyor; yahudi de diyor hristiyan da diyor, “Allah'sız olmaz, Allah var!” diyor. Fakat Allah'ı İslâm'ın bildiği gibi iblmedikçe olmaz. İslâm'ın inandığı iman ile Peygamberimize de iman ile ancak iman tahakkuk eder.

Binâen aleyh kıyamet günü kopacak, o kıyamet günü buradan ayrılan beşer, ahirete göçen her insan bir hesap vermek mecburiyetinde... Bu hesap verme mecburiyeti ki mes'uliyet günü diyorlar. Bu mes'uliyeti benimsemeyen insanla bu mesuliyeti taşıyan insan hiç bir olmaz.

Bu mes'uliyeti tanımayan insan pat diye karısını vurur çünkü mesuliyet yok. Öldürdü, kârımdır diyor, kim olursa olsun, bir tane eksilttim ya diyor, parasını alıyor, oh yaşarım ya diyor, mesuliyet korkusu yok üzerinde. Tutulursa ceza görecektir ama tutulmazsa işte geçip gidecek. Bu cezalar da onun için hafif geliyor tabiatıyla, kazandığı yanına kâr kalıyor.

Binâen aleyh mü'minin asıl imanını âhireti içindir. Şuna ufacık bir misal vereyim. Birkaç defa söylemişimdir ama belki dinlemeyenler de vardır içinizde: Hz. Ömer RA, Mekke'ye gidiyorlar arkadaşlarıyla beraber, yolda acıkmışlar, bir çobana rast gelmişler, demişler ki;

“—Bize bir koyun sat!”

Çoban demiş ki:

“—Koyunlar benim değil, ben çobanım.”

“—Bir koyun ver, ne olursun! Biz acıktık.”

Tecrübe makamında, ısrar etmişler.

“—E efendiye ne diyeyim?”

“—İşte bir şey dersin, kurt yedi dersin, öldü dersin.”

“—İyi ama, efendiyi kandırmak kolay ama Allah'ı ne yapalım?” demiş.

Şu bir çoban, mektep okumamış, yazı bilmez, okumak bilmez fakat onun içerisindeki iman nasıl onu bak yola getiriyor! Bu iman onu hatalardan nasıl koruyor!

“—Meselâ efendiyi kandırdık; bir deri götürdük, işte kurt yedi, parçaladı dedik. Fakat mülkün sahibi olan Allah'a ne diyeceğiz?

Allah öyle bir Allah ki her şeyi biliyor. Gönlümüzden geçen kuruntuları da biliyor, gecenin karanlığında yapılanları da biliyor, geleceği de biliyor, ileride yapacağımızı da biliyor her şeyi biliyor. Gönüllerdeki her şeyi biliyor.

Allah böyle Allah! Esmâ-i Hüsnâ'sını okusanıza, 99 tane Esmâ-i Hüsnâ'sı ne güzeldir! Her sabah okuyoruz el-hamdü lillâh ama bunun mânalarını da bilirse insan... O Allah ki varlıkların sahibi, işte bize güzel saltanatı vermiş el-hamdü lillâh...

İşte bu kıyamet gününde bizi topladığı vakitte herkesin, her zalimin, her büyüğün bir bayrağı olacak. Her büyüğün her kötünün bir bayrağı var. Mesela Şeddâd'ın elinde bir bayrak, Nemrud'un elinde bir bayrak, Firavun'un elinde bir bayrak ve bunlara benzeyenlerin ellerinde birer bayrak... Onlara uyanlara, "Gelin bakalım arkamızdan!" diyecekler, sürüklenip gidecekler.

Peygamberlerin de hepsinin ayrı ayrı bayrakları var, bizim Peygamberimizin bayrağı da Livâü'l-Hamd... Allah onun altında toplanmayı cümlemize nasib etsin...

Bu şefaath bayrağıdır, peygamberin vekilleri olan zâtların da ellerinde bayrakları var. Bunlar da peygamberin bayrağının altına cemaatleri toplayarak giderler. İşte o gittikleri günde derler ki; (*Hâzihî râyetü fülânü'bni fülân*) "Bu filan ibn-i filânın bayrağı, haydi bakalım toplanın!"

Bu da Peygamberin bayrağı onun altında da iman edenler toplanacak.

"—Nereden tanıyacaksın yâ Rasûlallah?"

"—Yüzlerinin beyazlığı, kollarının beyazlığı, o abdest azâları pırıl pırıl ay gibi parlayacak."

Yabancıнын girmesine imkân yok. Ancak o yüzü parlayan, kolları parlayan abdestliler girecek oraya. Onun için kâfirler de diyecekler ki:

“—Biz de girelim buraya yahu!”

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ
يَسْعَى نُورُهُمْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ

(الحديد: ١٢)

(Yevme tera'l-mü'minîne ve'l-mü'minâti yes'â nûruhüm beyne eydîhim ve bi-eymânihim)
“O gün mü'min erkeklerle mümin kadınları, önlerinden ve sağlarından, amellerinin nurları aydınlatıp giderken görürsün.” (Hadîd, 57/12) Komşusu diyecek ki:

“—Ey filanca, dur bakalım senin nurundan, ışığından istifade edelim, biz de arkandan gelelim!”

“—Yok, dünyada kazandık biz onu, siz de dönün dünyaya, kazanın da öyle gelin!” diyecekler.

Onun için o nur burada kazanılacak. Evâmir-i ilâhiyeye imtisâl edenler bu nur ile gidecekler cennete...

Onun için, Allah hepimizi affetsin... Bu iman bayrağı altına, Rasûlüllah'ın Livâü'l-Hamd bayrağının altına girebilmek devlet ve şerefine cümlemizi nail etsin...

g. Allah Amelde Şirki Kabul Etmez

Ahmed ibn-i Hanbel, Tirmizî, İbn-i Mâce'de, Neseî, Taberânî, Beyhakî, Begavî ve İbn-i Sa'd, Ebû Saîd ibn-i Ebî Fudâle RA'dan rivayet etmişler. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁷

إِذَا جَمَعَ اللَّهُ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ لِيَوْمٍ لَا
رَيْبَ فِيهِ نَادَى مُنَادٍ مَنْ كَانَ أَشْرَكَ فِي
عَمَلٍ عَمِلَهُ لِلَّهِ أَحَدًا فَلْيَطْلُبْ ثَوَابَهُ مِنْ
عِنْدِهِ فَإِنَّ اللَّهَ أَغْنَى الشُّرَكَاءِ عَنِ الشِّرْكِ

(حم . ت . ه . طب . هب . والبعوى عن أبي سعيد بن أبي فضالة)

RE. 41/10 (*İzâ cemea'llâhu'l-evvelîne ve'l-âhirîne yevme'l-kıyâmeti li-yevevmin lâ raybe fîhi, nâdâ münâdin: Men kâne eşreke fî amelin amilehu li'llâhi ehaden, felyatlub sevâbehû min indihî, feinna'llâhe ağne's-şürekâi ani's-şirki.*)

⁷ Tirmizî, *Sünen*, c.X, s.429, no:3079; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.XII, s.245, no:4193; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.466, no:15876; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XXII, s.307, no:778; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.V, s.330, no:6817; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.131, no:404; İbn-i Esir, *Üsdü'l-Gâbe*, c.I, s.1185; Dûlâbî, *el-Künâ ve'l-Esmâ*, c.I, s.315, no:185; Ebû Saîd ibn-i Ebî Fudâle RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.470, no:7472; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.III, s.48, no:1766.

(*Izâ cemea'llâhu'l-evvelîne ve'l-âhirîne yevme'l-kıyâmeti li- yevmin lâ raybe fîhi*)
“Allah CC hiç şek ve şüphe olmayan o âhîret âleminde evvelki insanları, sonraki insanları topladığı zaman, (*nâdâ münâdin*) bir nidâ edici çıkar, şöyle nidâ eder:

Bu nidâ edici, herhalde Allah'ın vazifelendirdiği melektir. Mahşer halkının karşısında çıkıp onlara seslenecek. Ne diyecek?

(*Men kâne eşreke fî amelin amilehu li'llâhi ehaden, fe'l-yatlub sevâbehû min indihî*)
“Kim Allah için işlediği bir işte Allah'a bir şeyi ortak koşmuşsa, gitsin sevabını o ortak koştugu insandan istesin. Allah'tan sevap beklemesin bugün. (*Feinna'llâhe ağne's- şürekâi ani's-şirki*) Çünkü Allah CC ortaktan en münezzeh olandır.”

Gösteriş için namaz kılıyor, beğensinler diye namaz kılıyor. Başka bir maksatla, bir gaye için gelmiş, hep kendini camide gösteriyor namaz kılıyorum diye ama gayesi başka, maksadı başka, işi başka... Onun için ondan bir sevap almak imkânı yok. Ona diyecekler:

“—Sen hangi maksatla, kimin için yaptıysan onu, git sevabını ondan iste!”

Çünkü Allah şerik kabul etmez. Onun için şirk en büyük günah.

h. Kıyamet Gününde Ümmet-i Muhammed'in Durumu

İbn-i Mâce ve Taberânî, Ebû Mûse'l-Eş'arî RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁸

إِذَا جَمَعَ اللَّهُ الْخَلْقَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أُذِنَ
لِأُمَّةٍ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي
السُّجُودِ فَيَسْجُدُونَ لَهُ طَوِيلًا ثُمَّ
يُقَالُ لَهُمْ اِرْفَعُوا رُؤُوسَكُمْ فَقَدْ جَعَلْنَا
عِدَّتَكُمْ مِنَ الْكُفَّارِ فِدَاءً لَكُمْ مِنَ النَّارِ

(هـ . طب . عن أبي موسى)

RE. 41/11 (*İzâ cemea'llàhu'l-halâika yevme'l-kıyâmeti, üzine li- ümmeti muhammedin salla'làhu aleyhi ve selleme fi's-sücûdi, feyescüdûne lehû tavîlen, sümme yükâlû lehüm: İrfeù ruûseküm, fekad cealnâ iddeteküm mine'l-küffâri, fedâen leküm mine'n-nâr.*)

(*İzâ cemea'llàhu'l-halâika*) “Allah-u Teâlâ Hazretleri mahlûkâtı topladığı zaman.” Ne zaman? (*Yevme'l-kıyâmeti*) Kıyamet gününde Allah yaratıkların hepsini huzuruna topladığı zaman, (*üzine li-ümmeti muhammedin salla'làhu aleyhi ve selleme fi's-sücûdi*) Ümmet-i Muhammed'in secde etmelerine

⁸ İbn-i Mâce, *Sünen*, c.XII, s.346, no:4281; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.X, s.61, no:16725; Ebû Mûsâ el-Eş'arî RA'dan.

Câmiü'l-Ehâdîs, c.III, s.50, no:1769.

müsaade eder, izin verir. (*Feyescüdûne lehû tavîlen*) Ümmet-i Muhammed secdeye varırlar, uzun zaman Rabbimize secde halinde dururlar.”

Namaz kılmayanlar da secde etmek isteyecekler, fakat bellerine kazık kakılacak, belleri bükülmeyecek. Belini bükemeyecekler ve secdeye inemeyecekler. Çünkü dünyadayken secde etmemiş ki o gün etsin. Beli tutulacak, bükülme imkânı bulup da secdeye kapanamayacak. Binâen aleyh secde ehli olanlar secdeye kapanacaklar.

(*Sümme yukâlû lehüm*) “Onlar o haldeyken onlara denilir ki...” Allah-u Teâlâ söylüyor veya meleklerine emrediyor, onlar söylüyorlar: (*İrfeû ruûseküm*) “Secdeden kaldırın başlarınızı! (*Fekad cealnâ iddeteküm mine’l-küffâri, fedâen leküm mine’n- nâr.*) Sizin sayınız kadar kâfir, sizin fidyeniz olarak, sizin yerinize cehenneme onlar girsin ve siz kurtulmuş olun. Siz de başınızı kaldırın. Cehenneme girmeyeceksiniz, cennetlik olacaksınız.” diyenidâ olunur.

“—Sizin de kabahatleriniz, kusurlarınız var idi. Fakat bu secdeden dolayısıyla hepsi affolmuştur. Sizin yerinize imansızları cehenneme koyacağız.”

Çünkü cennette de yerimiz var cehennemde de yerimiz var. Yaratılış itibariyle Cenâb-ı Hak bir cennette, bir de cehennemde iki yer yaratmış bize. Burada hangi yeri kazanırsak o yere gideceğiz, öteki yer boş kalacak.

Bu boş kalan yer de işte imansızlara verilecek. İmansızların da yeri iki olacak, imanlıların da yeri iki olacak. Bir kendinin hakkı, bir de küffarın kazanamadığı hakkı. Onun için orada iki nimete mazhar olacağız. Allah cümlemizi affetsin... Tefvikât-ı samedâniyyesine mazhar eylesin... Bizi de sevdiği ve razı olduğu kulları arasına kabul etsin... O kıyamet gününde secde-i Rahmân'a kapanarak affa uğrayan kulların arasına kabul etsin cümlemizi...

i. Ana Baba İçin Haccelemek

Dâra Kutnî, Zeyd ibn-i Erkam RA'dan rivayet etmiş Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁹

إِذَا حَجَّ الرَّجُلُ عَنْ وَالِدَيْهِ تَقَبَّلَ مِنْهُ
وَمِنْهُمَا وَاسْتَبَشَرَ بِهِ أَرْوَاحُهُمَا فِي السَّمَاءِ

(قط . عن زيد بن أرقم)

RE. 41/12 (*İzâ hacce'r-raculü an vâlideyhi, tekabbela'llâhu minhü ve minhümâ, ve'stebşera bihî ervâhuhümâ fi's-semâi.*)

(*İzâ hacce'r-raculü an vâlideyhi*) “Adamın biri ana babasına niyet ederek haccederse; ‘Anamın babamın ruhuna gitsin, ana babamın

⁹ Dâra Kutnî, *Sünen*, c.II, s.259, no:109; Zeyd ibn-i Erkam RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XVI, s.464, no:45457; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.III, s.56, no:1777.

ruhu şâd olsun.’ diye onlar için hacca giderse; (*tekabbela’llàhu minhu ve minhümâ*) Allah haccını hem ondan kabul eder, hem de ana babasından kabul eder.”

Şimdi hacca kolay gidiyor ya herkes, boyna hacca gidiyoruz. Anası babası ihtiyar gidememiş, hac edemedi ölmüşler veya fakirlik halleriyle gidememişler. Oğlu, anama babama bir hac yapayım diyerekten gitti hacca... İki hac yapması lâzım; birisini anası için, birisini de babası için yapması lazım!

Bu hacılık hem o çocuktan, hem de anasından babasından kabul olur. Çocuğuna sevap verilir, anasına babasına da hac etmişcesine sevap verilir. Haccı yapmamak vebâlerinden kurtulmuş olurlar.

(*Ve’stebşera bihî ervâhuhümâ fi’s-semâi*)
“Gökte bu kendileri nâmına hacca gidilen anne ve babanın ruhları müjdelenir.”

“—Hadi müjdeler olsun! Oğlunuz sizin nâmınıza hacca gitti; hem o hac sevabı kazandı hem de siz hac sevabı kazandınız. Hadi bakalım dünyadayken fakirdiniz, hacca gidememiştiniz ama evladınız sizin nâmınıza böyle haccetti, hacı sıfatı aldınız, hacı sevabı aldınız.” diye müjdelenir.

Onlar da; ‘Oğlumuz bizim için hac yapıverdi, el-hamdü lillâh biz de hacılık nimetine mazhar olduk!’ diye sevinirler.

j. Haram Malla Haccetmek

İbn-i Adiy ve Deylemî, Hz. Ömer RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁰

إِذَا حَجَّ الرَّجُلُ بِمَالٍ مِنْ غَيْرِ حِلِّهِ فَقَالَ
لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ قَالَ اللَّهُ
لَا لَبَّيْكَ وَلَا سَعْدَيْكَ هَذَا مَرْدُودٌ عَلَيْكَ

(عد. فر. عن عمر)

RE. 41/13 (*İzâ hacce'r-raculü bi-mâlin min gayri hillihî, fekâle: Lebbeyk, allâhümme lebbeyk! Kâle'llâhu: Lâ lebbeyke ve lâ sa'deyk, hâzâ merdûdun aleyk.*)

(*İzâ hacce'r-raculü bi-mâlin min gayri hillihî*)
“Bir kimse helal olmayan parayla haccetse...”
Kazancında hile var, haram yolla para kazanmış
öyle gidiyor. (*Fekâle: Lebbeyk, allâhümme lebbeyk*)
“Lebbeyk, Allâhümme lebbeyk dediği zaman...”

Oradaki en güzel duamız budur, *Lebbeyk mâna* itibariyle çok güzeldir:

لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ
لَبَّيْكَ إِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ
لَكَ وَالْمُلْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ

(*Lebbeyk, allâhümme lebbeyk! Lebbeyke lâ şerîke leke lebbeyk! İne'l-hamde, ve'n-ni'mete, leke ve'l-mülk, lâ şerîke lek.*)

(*Lebbeyk, allâhümme lebbeyk!*) “Buyur, kat kat emrindeyim yâ Rabbi! Fermanın, emrin başım üzerine; tekrar tekrar söz veriyorum yâ Rabbi! Senin sözünü kırmam, bozmam, sözünü tam tutacağım. Emret, ferman senin yâ Rabbi!”

(*Lebbeyke lâ şerîke leke lebbeyk!*) “Senin hiçbir şerîkin yok yâ Rabbi! Eşin yok, ortağın yok! Vâhid ü Ehad ü Ferd ü Samed Rabbimizsin; senin davetine icâbeten geldim yâ Rabbi!”

(*İne'l-hamde, ve'n-ni'mete, leke ve'l-mülk*) Her türlü övgüler, medihler, senâlar, nimetler, şu kâinatın hakimiyeti, hepsi senindir yâ Rabbi! (*Lâ şerîke lek*) Şerîkin, nazîrin yoktur yâ Rabbi!”

Bunu böyle orada diyoruz da, orada bile bu sözü tutamıyoruz. Çok hacılar vardır ki, oradan gelir gelmez, daha yolda hacılıklarını kaybederler. Çünkü ağızlarından çıkan bir kötü söz, haccın ve nikâhın fesadına sebep olur; hacılık da gider nikâh da gider. Onun için diline hakim olup Allah'ın razı olmadığı sözü ağızdan çıkarmamak lazım!

“Adam haramdan kazandığı parayla yola çıktı, yaptığı iş haram... (*Lebbeyk, allâhümme lebbeyk*) deyince, (*kâle'llâh*) Allah-u Teâlâ Hazretleri buyurur ki:

¹⁰ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.295, no:1166; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd- Duafâ*, c.III, s.106; Hz. Ömer RA'dan.

Câmiü'l-Ehâdîs, c.III, s.55, no:1776.

(*Lâ lebbeyke, ve lâ sa'deyk*) ‘Sana lebbeyk de yok, sa'deyk de yok! (*Hâzâ merdûdun aleyk*) Senin bu ibadetin geri çevrilmiştir. Ziyaretin başına çalınısın!’ der.”

Neden? Paramız haram olduğu için bu acıyla karşılaşıyoruz.

Şimdi bir vücuda da bir haram lokma girince vücut da aynen böyle der, haram lokmadan acı çeker.

“—Şimdi affedersiniz, içki ne kadar haramdır? Ben içki içmem ama parasını yiyorum. Satıyorum buradan aldığım parayı yiyorum helâl midir haram mıdır?”

Helâl dersek gâvur oluruz, Allah esirgeye... Helale haram demek, harama da helâl demek büyük suç! Binâen aleyh bu haram şey, kazanacağımız paraların çok olması için, dükkânlarımızın hepsinde var...

E onu satarken bu para haram oluyor. Para biriktirdik, o para ile hacca da gittik. Ne olacak bu hac? “Al senin olsun, başna çalınısın!” diyecekler buna.

Onun için, hacdan gelince hiç salâh u hâl göremiyoruz üzerimizde... Niçin? Kabul olmamış haccın alâmetidir bu... Eğer salâh-ı hâl ile döndüyse, onun haccının makbul olduğunun alâmetidir. Onun için, Allah hepimize helâl lokmalar nasib eylesin...

Gözün günahı olduğu gibi, diğer azâların da günahları var. Zina beş çeşit oluyor. Yalnız zina umumhanelerde yapılan zina değildir.

Gözün zinası var, dilin zinası vardır, elin de zinası var. Elin bir kadına yapışması, tutması, sevmesi, öpmesi, göz atması, ona dikkatle bakması, şehveti mucip hareketlerde bulunması... Bunlar zina makamına kâim olur ve onu günaha düşürür. Öteki büyüktür, bu da küçüğüdür, zinanın yavrusudur. Allah kusurlarımızı affetsin de haramlardan gönlümüzü muhafaza etsin...

Bu haram başka şey için değil, gönüllerimizi berbat etmemek için haramlardan sakınmak mecburiyetindeyiz. Onun için günah kitabını yazarken orada diyor ki:

تَرَكَ ذَرَّةً مِنْ مَحَارِمِ اللَّهِ خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ السَّقَلَيْنِ

(*Terkü zerretin min mehàrimi'llâh, hayrun min ibâdeti's- sekaleyn*) “Zerre kadar bir haramı, ehemmiyet vermediğimiz bir hatayı, bir kusuru, bir kabahati terk edebilmek; ki günahdır bu, Allah bunu yasak etmiştir. Bunu terk edebilmek, yer gök ehlinin yapacağı nafil ibadetlerden daha hayırlıdır.”

Bir parçacık haramın, günahın terki yer gök ehlinin sevabına muadildir. İmam Birgivî diyor bunu, hadis olarak nakletmiş.

Başka bir hadis-i şerifte buyrulmuş ki:¹¹

الْمُهَاجِرُ مَنْ هَجَرَ مَا نَهَى اللَّهُ عَنْهُ

(خ. د. ن. حم. حب. طس. هب. ق. حل. خط. كر. عن ابن عمرو)

(*El-muhâciru men hecera mâ neha'llàhu anh*)
“Muhâcir, Allah’ın yasakladıklarından hicret eden, kaçınan kimsedir.”

Muhacir kimdir? İşte Bulgarya’dan gelmiş, Rusya’dan gelmiş, şurdan gelmiş bu adamlara biz muhacir deriz. Bu hakiki muhacir değil. Hakîki muhacir, Allah’ın yasaklarından kaçan insandır.

Buradan biz Mekke’ye gitsek, Medine’ye de gitsek yine buyuz biz; huyumuz neyse yine orada da onu icra edeceğiz. Asıl kötü huyları terk edebilmektir hicret!

Onun için, Allahu Celle ve A’lâ kötü huylardan cümlemizi muhafaza etsin... Bizi nur olarak yaratmıştır; bize o nur ile yaşamak ve o nur ile ahirete göçmek nasib etsin inşallah hepimize...

¹¹ Buhârî, *Sahîh*, c.I, s.13, no:10; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.6, no:2481; Neseî, *Sünen*, c.VIII, s.105, no:4996; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.163, no:6515; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I, s.467, no:230; Buhârî, *Edebü’l-Müfred*, c.I, s.391, no:1144; Taberânî, *Mu’cemü’l-Evsat*, c.IV, s.56, no:3598; Taberânî, *Mu’cemü’s-Sağîr*, c.I, s.280, no:460; Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.VII, s.499, no:11122; Beyhakî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.X, s.187, no:20544; Neseî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.V, s.214, no:8701; Ebû Nuaym, *Hilyetü’l-Evliyâ*, c.IV, s.333; Hamîdî, *Müsned*, c.II, s.271, no:595; Kudâî, *Müsnedü’ş-Şihâb*, c.I, s.138, no:181; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.XI, s.270, no:6034; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXXI, s.271; Abdullah ibn-i Amr RA’dan. *Keşfü’l-Hafâ*, c.II, s.1301, no:2304; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.XXII, s.173, no:24584.

k. Çocuğun Haccı

Hàkim Abdullah ibn-i Abbas RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Eendimiz buyurmuşlar ki:¹²

إِذَا حَجَّ الصَّبِيُّ فَهِيَ لَهُ حَجَّةٌ حَتَّى يَعْقَلَ
فَإِذَا عَقَلَ عَلَيْهِ حَجَّةٌ أُخْرَى وَإِذَا حَجَّ
الْأَعْرَابِيُّ فَهِيَ لَهُ حَجَّةٌ فَإِذَا هَاجَرَ
فَعَلَيْهِ حَجَّةٌ أُخْرَى

(ك. عن ابن عباس)

RE. 41/14 (*İzâ hacce's-sabiyyu, fehiye lehû haccetün hattâ ya'kile, feizâ akale, aleyhi haccetün uhrâ, ve izâ hacce'l-a'râbiyyu fehiye lehû haccetün, feizâ hâcere fealeyhi haccetün uhrâ.*)

(*İzâ hacce's-sabiyyu, fehiye lehû haccetün*)
“Çocuk haccederse bu, çocuk için bir hacdır. Buluğa ermemiş sabî, haccetti, sevap alır. (*Hattâ ya'kile*) Akıl-bâliğ oluncaya kadar tamam, onun için o bir hac sevabıdır. (*Feizâ akale*) Ama, buluğa erdiği zaman, akıl- bâliğ olduğu zaman, (*aleyhi haccetün uhrâ*) onun başka bir defa daha haccetmesi gerekir.”

¹² Hàkim, *Müstedrek*, c.I, s.655, no:1769; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.IV, s.349, no:3050; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan

Kenzü'l-Ummâl, c.V, s.99, no:12226; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.III, s.56, no:1778.

Çocuklarını getirir bazı hacılar, ihram giydirebilirler, onlara da hac yaptırırlar. Babası omuzunda taşır, anası arkasında taşır, kucağında taşır. O çocuk da hacıdır; sevabı da anasının babasının defterine yazılır. Fakat çocuğun hacılığı buluğa erinceye kadardır. Buluğa erdi miydi bu hacılık biter, ondan sonra yeniden bir hacca gitmesi borçtur. Bu farz olan bir hacılık olmadı, nafîle bir hacılık.

(*Ve izâ hacce'l-a'râbiyyu*) “A'râbî yani çöl bedevîsi haccetti. İslâmî bilgisi zayıf vs. haccetti. (*Fehiye lehû haccetün*) O onun için bir hacdır. (*Feizâ hâcere*) Hicret edip de müslümanların yanına geldiği zaman, Peygamber Efendimiz'in yanına geldiği zaman, (*fealeyhi haccetün uhrâ*) onun bir hac daha etmesi gerekir.”

Arabî, bedevî olarıktan çöllerde yaşayan insan; o da gitti hacı oldu geldi. O onun için hacılıktır, hacı olmuştur. Ne zaman ki o arabîlikten çıkar da Medine'ye gelir, şehirde ikamet eder. O zaman ona ayrı bir hacılık lazım!

“—E evvelki hacılığı ne oldu bunun?”

O evvelki hacılığı onun gürültüye gitti, çünkü o bedeviyet halindeki hacılıktı. Şimdi şehre geldi, artık o da yeniden bir hac yapacak.

Onun için çöllerde yaşamak, bedevî halde yaşamak ölüm halidir. Ölüyle müsavi saymışlar bunları; ha ölüler, ha bunlar...

“—Canım o da insan, diri işte yahu?”

O diriliğinin kıymeti yok, onda insanlık tîneti yok, insanlık hilkati yok, sertlik var; insanlıktan, medeniyetten haberi yok. Onun için onu ölü saymışlardır. Topluluk aleminde yaşayan insanlar da, onlarla kıyas olunamayacak derecede ayırdılar. Onların da bazı meziyetleri vardır ama o meziyetlerinin kıymeti yoktur.

Binâen aleyh insanları toplum halinde yaşamaya, şehre gelmeye davet ediyor Cenâb-ı Peygamber. Çünkü insanlar her an için yardıma muhtaç... Bedevilerin ta çölden gelip de bir baskına uğrayan müslümanlara yardım edecek hali yok. Ancak toplu olurlarsa, birbirlerinin yardımına koşabilirler.

Onun için, o bedeviyet halinde o uzak yerlerde yaşayan insanlar şehre gelsinler; harp halinde olsun, diğer hallerde olsun hem insanlık öğrensinler, hem de muharebelere hazır olsunlar diyerekten onları teşvik ediyor.

I. Sır Saklamak

Sayfanın sonuncu hadîs-i şerîfi.

Ahmed ibn-i Hanbel, Ebû Dâvud, Tirmizî, Ebû Ya'lâ, Beyhakî ve Ziyâü'l-Makdîsî, Câbir ibn-i Abdullah RA'dan; Ebû Ya'lâ ve İbn-i Asâkir, Enes ibn-i Mâlik RA'dan rivayet etmişler. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹³

إِذَا حَدَّثَ الرَّجُلُ بِحَدِيثٍ ثُمَّ التَّفَتَ
فَهِيَ أَمَانَةٌ

(حم. د. ت. حسن، ع. ق. ض. عن جابر؛ ع. ك. عن أنس)

RE. 41/15 (*İzâ haddese'r-raculü bi-hadîsin, sümme'ltefete, fehiye emânetün.*)

(*İzâ haddese'r-raculü bi-hadîsin*) “Bir kimse bir söz söyler de, (*sümme'ltefete*) sonra etrafına bakınırsa; (*fehiye emânetün*) o söz emanettir.”

Bir adamla konuşuyorsunuz, adam size bir şeyler söylüyor. Söylerken, “Kimse var mı?” diye, “Konuştuğumuzu başkası duymasın!” diye iki tarafına bakınıyor. Bu adamın böyle iki tarafına bakınarak sana söylediği söz, sana emanettir. Sakın bu sözü başkasına duyurma!

“—Fılan yerde filanca bana şöyle dedi.” dersen, hainlik etmiş olursun.

Allah cümlemizi affetsin... Tevfikât-ı samedâniyesine mazhar etsin...

¹³ Tirmizî, *Sünen*, c.VII, s.219, no:1882; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.XIII, s.9, no:4225; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.III, s.56, no:2458; Beyhakî, *Sünenü'l- Kübrâ*, c.X, s.247, no:20950; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.IV, s.148, no:2212; İbn-i Ebî Şeybe, *Musanef*, c.VIII, s.402, no:26111; Harâitî, *İ'tilâle'l-Kulûb*, c.II, s.226, no:675; Ukaylî, *Duafâ*, c.II, s.198, no:392; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.XVII, s.2987; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VII, s.179, no:4158; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VIII, s.184, no:13168; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LVI, s.394; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IX, s.136, no:25378; *Câmiü'l-Ehadîs*, c.III, s.57, no:1780.

m. Hatm-i Hâcegân

Şimdi beraber bir istiğfar edelim:

اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ خَلَقْتَنِي وَأَنَا
عَبْدُكَ وَأَنَا عَلَى عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ
أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ أَبُوْءُ لَكَ
بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ وَأَبُوْءُ بِذَنْبِي فَاغْفِرْ لِي
فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ

*(Allâhümme ente rabbî, lâ ilâhe illâ ente halaktenî, ve ene abdük, ve ene alâ ahdike ve va'dike mesteta'tü, eüzü bike min şerri mâ sana'tü ebûü leke bi-ni'metike aleyye ve ebûü bi-zenbî, fağfirlî, feinnehû lâ yağfiru'z-zünûbe illâ ente.)*¹⁴

Yâ Rabbi, eğer benim elimden, dilimden, gözümünden, kulağımdan her ne gibi şirk, isyan, kusur u kabahat sâdır oldu ise, ben onların cümlesine nâdim oldum, pişman oldum, bir daha işlememeye azm ü cezm eyledim.

¹⁴ [Allahım, sen benim Rabbimsin, senden başka ilâh yoktur. sen beni yoktan yarattın. Ben senin kulunum, sana verdiğim sözde gücümün yettiği kadar duruyorum. Yaptığım günahların kötülüğünden sana sığınırım. Bana verdiğin nimetleri ikrar ederim, kusur ve günahlarımı da itiraf ederim. Benim suçlarımı ört, bağışla; senden başka günahları bağışlayacak yoktur, ancak sen varsın.] (Zübdetü'l-Buhârî, 1377; Şeddâd ibn-i Evs RA'dan.)

Âmentü bi'llâh, ve bimâ câe min indi'llâh...
Âmentü bi- rasûli'llâh, ve bimâ câe min indi
rasûli'llâh...

أَمَنْتُ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَبِالْقَدْرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ
مِنَ اللَّهِ تَعَالَى وَالْبَعْثُ بَعْدَ الْمَوْتِ حَقٌّ
أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ
مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

(Âmentü bi'llâhi ve melâiketihî ve kütübihî
ve rusulihî ve'l- yevmi'l-âhiri, ve bi'l-kaderi
hayrihî ve şerrihî mina'llâhi teâlâ, ve'l- ba'sü
ba'de'l-mevti hakkun, eşhedü en lâ ilâhe
illa'llâh ve eşhedü enne muhammeden abdühü
ve rasûlüh)¹⁵

Allâhümme innî üceddidü'l-îmâne tecdîden
bi-kavli lâ ilâhe illa'llâh, muhammedün
rasûlüllah...

Radîtü bi'llâhi rabben ve bi'l-islâmi dînen, ve
bi-muhammedin salla'llahu aleyhi ve selleme
rasûlen ve nebiyyen, beri'tü min külli dînin
yuhâlifü dîne'l-islâm...

¹⁵ [Allah'a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine, ahiret gününe, kadere, hayır ve şerrin Allah'tan geldiğine inandım. Öldükten sonra dirilmek haktır. Şehadet ederim ki, Allah'tan başka ilâh yoktur ve şehadet ederim ki Muhammed SAS Allah'ın kulu ve rasûlüdür.]

“—Birer *Fâtiha* okuyalım!”

.....

“—Bir *Elem neşrah leke* okuyalım!”

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm:

أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ وَوَضَعْنَا عَنكَ وِزْرَكَ .

الَّذِي أَنْقَضَ ظَهْرَكَ وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ فَإِنَّ

مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا .

فَإِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَارْغَبْ

(الإنشراح: ۱ - ۸)

(Elem neşrah leke sadrek... Ve veda'na anke vizrek... Ellezî enkada zahrek... Ve rafa'nâ leke zikrek... Feinne mea'l-usri yüsrâ... İnne mea'l-usri yüsrâ... Feizâ ferağte fensab... Ve ilâ rabbike ferğab...)

[Biz senin göğsünü açıp genişletmedik mi? Yükünü senden alıp atmadık mı? O senin belini büken yükü... Senin şânını ve ününü yüceltmedik mi? Elbette zorluğun yanında bir kolaylık vardır. Gerçekten, zorlukla beraber bir kolaylık daha vardır. Boş kaldın mı hemen (başka) işe koyul, Ve her işinde ancak Rabbine rağbet et, ona sarıl ve ondan iste!] (İnşirah, 94/7-8)

“—On tane *ihlâs* okuyalım!”

.....

*Kul huva'llah'*ın fadâili pek çoktur. Üç *Kul huva'llah'*ın bir hatim sevabı vardır, bir. Cenâb-ı Peygamberimiz; “Günde 100 kere *Kul huva'llah Sûresi'*ni okuyan insanlar, her ne kadar borçları varsa, –ödeyememiş borcunu, ahirete göçmüş, bu borçlarını ödemek istiyordu ama ödeyemedi– Cenâb-ı Hak tekeffül ediyor, o borcunu kendisi ödeyecek.” buyurmuş.

Onun için başka fadâili de çok, yalnız her gün 100 *Kul huva'llah'*ı ne zaman olursa okumanızı tavsiye ederim. Bâhusus sabah namazının arkasından okursanız daha a'lâ olur.

“–Bir Fâtîha daha okuyalım!”

.....

“–Bir salevat daha okuyalım!”

“–*Allâhümme sallî alâââ... Seyyidinâââ... Muhammedinin- nebiyyi'l-ümmiyyi ve alâ... Âlihîîî, ve sahbihîîî, ve sellim.*”

“–On tane de *kelime-i tevhid (Lâ ilâhe illa'llah)* okuyalım!”

“–*Lâ ilâhe illa'llah...*” (On defa)

Muhammedün rasûlü'llâh salla'llâhu aleyhi ve sellem...

Topluluğun ne kadar büyük fadâili vardır. Şimdi buradaki cemaat ne kadarsa, onu on ile çarpınız, hepimize o kadar *kelime-i tevhid* sevabı veriliyor.

Salât ü selâmlarımıza da bu kadar cemaatin adediyle çarpılarak, ona göre karşılık veriliyor.

Buna karşılık, birine on defa Cenâb-ı Hak karşılık veriyor. Bir salât on kat Cenâb-ı Hak katında...

Ayet-i kerimede buyruluyor ki, *Bi'smi'llâh, estaîzü bi'llâh:*

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا
الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا

(الأحزاب: ٥٦)

(*İnna'llâhe ve melâiketehû yüsallûne ale'n-nebiyyi, yâ eyyühe'llezîne âmenû sallû aleyhi ve sellimû teslîmâ.*) [Şüphesiz Allah ve melekleri Peygamber'e salât ediyorlar. Ey iman edenler, siz de ona salât edin, selâm edin.] (Ahzab, 33/56) ayetinin zımınında bunu da söylemişler.

Biz bir kere Cenâb-ı Peygamber'e salât ederken, evvela Cenâb-ı Hak bize mükâfat veriyor, bire on olarak. Ondan sonra Cenâb-ı Peygamber'in iltifatına mazhar oluyoruz.

Onun için 100 kelime-i tevhid [*Lâ ilâhe illa'llah*], hiç olmazsa 100 defa *Allah*, 100 defa *salevât-ı şerîfe*, 100 de *Kul huva'llah*'ı unutmamanızı size tavsiye ederim. Allah tevfikini hidayet buyursun...

Şimdibiz tabii Kur'an okuyacağız, hatmedeceğiz inşallah. Okuyamayanlar yahut işleri olup da gidenler onun sevabından mahrum kalmasınlar diyerekten bu Hatm-i Hâcegân'ı yaptık.

Bu da ufak bir hatimdir. Bundan da Cenâb-ı Hak cümlemizi me'cur eylesin inşallah...

El-fâtihah!

[Hatim cüzleri dağıtıldı, okundu. Hatmin ihlâs'ları okundu.]

n. Hatim Duası

Sübhâne rabbiye'l-aliyyi'l-a'le'l-vehhâb... El-hamdü lillâhi hakka hamdihî, ve's-salâtü ve's-selâmü alâ hayri halkihî muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecmaîn...

Allâhümme rabbenâ, yâ rabbenâ, tekabbel minnâ, inneke ente's-semîü'l-alîm... Ve tûb aleynâ yâ mevlânâ inneke ente't-tevvâbü'r-rahîm... Ve'hdinâ ve veffiknâ ile'l-hakkı ve ile'n-necâti ve ilâ tarîkîn müstakîm... Bi-bereketi hatemâti'l-kur'âni'l-azîm, ve bi-hürmeti men erseltehû rahmeten li'l-âlemîn...

Va'fü annâ yâ kerîm... Va'fü annâ yâ rahîm... Va'ğfir lenâ zünûbenâ bi-fadlike ve cûdike ve keremike yâ ekreme'l-ekremîn ve yâ erhame'r-râhimîn...

Allâhümme zeyyinnâ bi-zîneti kur'âni'l-azîm... Ve ekrimnâ bi-kerâmeti kur'âni'l-azîm... Ve edhilne'l-cennete bi-şefâati'l-kur'âni'l-azîm...

Allahümme'c'ali'l-kur'âne karinen... Ve fi'l-kabri mûnisen... Ve fi'l-kıyâmeti şefîan... Ve ale's-sırâti nûran... Ve ile'l-cenneti refikan... Ve ile'l-hayrâti küllihâ delîlen ve imâmâ...

*Allahümme'rhamnâ bi'l-kur'âni'l-azîm...
Vec'alhu lenâ imâmen ve nûran ve hüden ve
rahmeten yâ erhame'r-râhimîn...*

*Allahümme zekkirnâ minhü mâ nesînâ...
Ve allimnâ minhü mâ cehilnâ... Ve'rzukna
tilâvetehû alâ tâatika anâe'l-leyli ve etrâfe'n-
nehâr... Va'hşurnâ mea'n-nebiyyi salla'llähü
aleyhi ve selleme ve âlihi'l-ahyâr...*

*Ve evlene'llähümme's-saâdete, ve's-
selâmete, ve'l-beşârete, ve'l-emân... Ve
lâ tahrim lenâ bi's-şerri, ve's-şakâveti,
ve'd-dalâleti, ve't-tugyân... Ve nebbi'nâ an
nevmi'l-gafleti, ve'l-keselân... Min kabli en
tumîtenâ, ve min ekli'd-dîdan...*

*Allähümme yemmin kitâbenâ... Ve yessir
hisâbenâ... Ve sekkıl mîzânenâ... Ve a'tik
rikâbenâ... Ve beyyıd vücûhenâ... Va'hşurnâ
tahte livâi'l-mustafâ... Bi-rahmetike yâ
erhame'r-râhimîn...*

Ya Rabbi, bu okuduklarımız hatimlerden, dualardan, tesbihlerden hasıl olan ecr ü mesûbatı sevgili Peygamberimiz salla'llähü teâlâ aleyhi ve sellem efendimiz hazretlerinin ve bi'l- cümle peygamberan-ı izâm hazeratının evlâd, ezvâc, ashâb ve etba'larının ve bu ana kadar geçmiş olan bi'l-cümle mü'minûn, müminât ve meşâyıh-ı izâm hazerâtının ruhlarıyla beraber, memleketimizin medar-ı iftiharı Eyyüb Sultan Hazretleri'nin ruhuna ve bi'l-umum eshabı güzün rıdavanu'llâhi aleyhim ecmain hazretlerinin ruhlarına;

Selâtin-i maziyyenin ruhları ile birlikte İskender Paşa'nın ruhlarına, bi'l-umum ashabı hayratın da ruhlarına; bâhusus hâzırûn ve cemâat kardeşlerimizin ve bu hatimleri okuyan kardeşlerimizin geçmişlerinin ruhlarına, ayrı ayrı hediye eyledik Mevla vâsıl eyleye...

Cümlesinin ruhlarını mesrûr, kabirlerini pür nûr, makamlarını âlî, derecelerini yüksek eyleyip, seyyiatlarını ve seyyiatlarımızı da hasenata tebdil eyle yâ Rabbi!

Bizlere dahi onlar gibi bu dar-ı dünyadan göç vakti gelince, cümlemizi az ağrı, asan ölüm ve kâmil bir iman ile ve buyurun:

“—Eşhedü en lâ ilâhe illa'llâh, ve eşhedü enne muhammeden abdühû ve rasûlüh...”

Mevlid ayı hürmetine bir dahi:

“—Eşhedü en lâ ilâhe illa'llâh, ve eşhedü enne muhammeden abdühû ve rasûlüh...” Aşk ile bir dahi:

“—Eşhedü en lâ ilâhe illa'llâh, ve eşhedü enne muhammeden abdühû ve rasûlüh...” kelime-i tayyibe-i münciyesini de can u gönülden söyleye söyleye çene kapayıp göz yummayı Mevlâ cümle Ümmet-i Muhammed'e, hâsseten biz aciz kullarına da lütf u ihsân eyleye...

*Allàhümme'c'alnâ mine't-tevvâbîn...
Vec'alnâ mine'l- mutatahhirîn... Vec'alnâ min
ibâdike's-sâlihîn... Vec'alnâ mine'llezîne la
havfün aleyhim ve lâ hüm yahzenûn...*

*Allàhüme'hdinâ min indik... Ve efid aleynâ
min fadlik... Ve esbiğ aleynâ min rahmetik...
Ve enzil aleynâ min berekatik...*

*Allàhümme innâ nes'elüke temâme'n-
nimeh... Ve devâme'l- âfiyeh... Ve hüsne'l-
hâtimeh... Bi-hürmeti'l-fâtihah!*

Mehmed Zâhid KOTKU

21. 03. 1976 - İskenderpaşa Camii

(20 Rebü'l-Evvel 1396)

[Bütün Mehmed Zahid KOTKU/ Hadis
Derslerine PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

**SERVER
Kürsü**